

[Gert Petersen.]

communiquer, som er udsendt både østfra og vestfra, er sket en betydelig tilnærmelse, hvad angår forslag til dagsordener.

Nu foreslår man vestfra — og jeg kan jo godt sige vestfra, for det danske forslag følger ret nøje, så vidt jeg har forstået, det, man er blevet enig om i NATO, jfr. de communiquer, der er udsendt fra NATOs side — altså, det vestlige forslag sætter først spørgsmålet om sikkerhed, især politisk forstået, i noget mindre grad også militært. Her finder man i Warszawapagtens erklæring fra Pragmødet i januar 1972 — den vigtigste og seneste af disse erklæringer — et punkt vedrørende en fastslåen af grænsernes ukrænkelighed, en erklæring om, at de europæiske stater ikke vil angribe hinanden, ikke vil bruge vold mod hinanden, som jeg nok synes er en parallel til det punkt, der er opstillet fra vestlig side, og hvad den militære sikkerhed angår, udmærker Prag-erklæringen sig også ved et punkt, som går på at drøfte rustningsbegrænsninger.

Endvidere er der spørgsmålet om økonomisk-teknisk samarbejde, som nævnes vestfra, og hertil svarer ret nøje et punkt i Prag-erklæringen om fælles udnyttelse af råstofreserver og af det industrielle potentiel. Miljøproblemet er ikke rigtig berørt østfra, det er der derimod lagt meget stærk vægt på vestfra, og det synes jeg kun er rimeligt.

Så er der spørgsmålet om de friere bevægelser over grænserne. Her går man østfra i Prag-erklæringen ikke længere end til at tale om gensidige kulturelle, kunstneriske osv. kontakter, men jeg mener, at der her alligevel må være et berøringspunkt, på basis af hvilket man kan udarbejde et dagsordenspunkt. Som jeg tidligere har sagt det, tror jeg, det er vigtigt, at man gør sig klart, at her er det nødvendigt at gå skridtvis frem, her vil en ultimativ politik kunne få meget alvorlige følger for det andet hovedformål med konferencen, nemlig at betrygge sikkerheden i Europa.

Fra dansk side er man i tvivl om det permanente organ, som foreslås oprettet i Prag-erklæringen. Jeg synes, det permanente organ er en ganske god idé, for hvad betyder det? Det betyder, at man accepterer, at vi ikke klarer problemerne med én sikkerhedskonference — og det er der vist ingen der tror på — men at man indstiller sig på

en række af sådanne europæiske konferencer med deltagelse fra Canada og USA i de kommende år, og at man har et permanent organ til hele tiden at forberede den næste konference. Det tror jeg vil være en nødvendighed, hvis man skal gøre det.

Jeg mener, at der må være stor mulighed for at opnå enighed om dagsordenen. Jeg opfordrer den danske regering til under de forhandlinger, som kommer, at udvise den nødvendige smidighed. Det er ikke tiden, og stedet er ikke inde til ultimative holdninger. Jeg er tilfreds med, at man siger, man ikke vil føre en blok-til-blok-linje, og det er da muligt, at alle de forhandlinger og engagementer, man er med i, både inden for EF, NATO og Norden, når man skal samkøre sig med så mange, vil give anledning til så meget slør i rattet, at Danmark slet ikke kan føre en blok-til-blok-politik. Det skal jeg ikke beklage, selv om jeg nok ser med nogen mistænksomhed på de forhandlinger, man nu også er begyndt at føre inden for EF vedrørende det spørgsmål.

Hovedformålet for konferencen er altså efter min opfattelse at bidrage til at sikre stabiliteten og trygheden i Europa; så tror jeg, mange andre ting vil følge efter også vedrørende de friere bevægelser osv. Derfor — og det ligger i forlængelse deraf — må det også være et formål for konferencen at sikre, at arbejdet kan fortsætte, gerne, ja, helst, i form af flere konferencer, hvortil et permanent organ efter min opfattelse vil være nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Poul Hartling: Det ærede medlem hr. Gert Petersen begyndte jo så fredeligt, men det varede ikke længe, før ulven kom ud af fårehammen, og den kunne tilfredshed med, hvad vi nu er kommet til, blev til et angreb på NATO.

Det fører mig til at gøre to bemærkninger. Den ene er, at når hr. Gert Petersen siger, at Brandt har brudt med NATO-politikken, idet han fører sin Østpolitik, så vil jeg dog gøre opmærksom på, at Willy Brandt selv har sagt, at han kun har kunnet føre sin Østpolitik ud fra sit faste standpunkt i EF og NATO. Dette til belysning af holdet i det angreb.

Den anden bemærkning er, at hr. Gert